

Telegraful Român

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de
Str. Șaguna 8
Sibiu

APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni
125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. —
Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Muncă și rugăciune

Spuneam în numărul trecut că prin muncă ne răscumpărăm viața de sub păcat. Ea e una din puținele atribuții nobile ale destinului omenească. Putem vedea aceasta analizând actul de muncă în raport cu actul de consumație, care e reprezentativ pentru atâtea din condițiile cari țârmuresc viața omenească. Actul de consumație este un act întovărășit de stări sufletești jenante: poftă, lăcomie, un germen de dușmănie ce stă gata să se desvoalte față de aceia cari au mai multă hrană și mai bună sau cari sunt un pericol pentru porția proprie. Actul de consumație incurajează ura față de oameni și tendințele exclusiviste. El întreține focul patimilor.

Desigur că într-o stare paradisiacă inițială, consumația a fost curată de acest balast al păcatului. Puterea neînchipuită a spiritului, dacă n'a făcut cu totul accidentală hrana pentru viața trupului, în orice caz procura astfel de bucurii spirituale cari copleșeau farmecul plăcerilor ce însoțesc actul de consumație. Consumația avea mai mult semnificația de-a prilejul din partea omului omagierea dulceații creației lui Dumnezeu și solidaritatea lui organică cu cosmosul.

Azi, pe lângă toată necesitatea cu care este investit actul de consumație, simțim că el poartă asupra sa și sigilul păcatului, mai tare sau mai ușor reliefat. Cel puțin în forma lui actuală, actul de consumație este o urmare a păcatului și o ocazie continuă de păcat, printr-o condiție a existenței pe care nu am creat-o noi, ci am moștenit-o, printr-o stare nefericită în care ne naștem.

Actul de consumație îl putem socoti ca un simbol, ca o expresie pentru orice preocupare egoistă a omului: grija de îmbrăcăminte, pofta de avuție, de distracții etc.

În raport cu consumația, munca o experiem sufletește ca pe ceva cu totul opus egoismului, ca pe ceva neîntovărășit de stări sufletești jenante. Nici o poftă inferioară, nici o patimă egoistă nu se leagă de muncă. Dacă este acompaniată și ea de vre-o bucurie, aceasta are un caracter de puritate morală, de înobilare. Simțim că munca nu e egoism, nu e satisfacere de pofte, ea nu ne robește prin scormonirea a ceea ce este în noi subomenească; dimpotrivă ea este experiată ca ceva potrivnic egoismului, potrivnic pasiunilor subalterne. Ca să muncești cu bucurie trebuie să te înalți la lumina pură a unei trăiri cu spiritul, prin maximă încordare a libertății; ca să consumi cu bucurie, trebuie să adormi spiritul, lăsându-te năpădit de straturile subspiruale ale animalității tale. Dacă nu ne-am ridicat la trăirea în spirit, dacă nu s'a

împuternicit în noi, prin bărbătească încordare în sus, eul responsabil, factorul superior din ființa noastră, simțim munca noastră ca pe o povară, ca pe o pedeapsă, ca pe un chin. Aceasta pentru că e potrivnică egoismului și animalității din noi, pentru că vine împotriva curentului păcătos care curge cu putere spre cele de jos. E pedeapsă pentru că e contrapond păcatului. Dar tocmai de aceea o putem socoti mai degrabă pedagog împotriva păcatului, frână dela cele rele.

Dacă egoismul nostru, păcătoșenia noastră ia prilej dela necesitățile de consumație, pentru a se manifesta cu toată puterea, dacă printr'un act de consumație s'a născut păcatul în raiu, opoziția împotriva egoismului păcătos o putem canaliza prin munca noastră. Măncarea pâinii a devenit un prilej de păcătuire în urma căderii în păcat. Pentru răscumpărarea acestei păcătuirii Dumnezeu a indicat munca. «In sudoarea feții tale vei mânca pâinea ta», a spus Dumnezeu lui Adam îndată după cădere. Gustul amar dar înobilator al sudorii ține întru câțva în cumpună plăcerea frivolă a mâncării. Otrava păcatului este slăbită în eficacitate de medicina salvatoare de spirit a muncii. Dumnezeu a rânduit munca după cădere — poate a fost și înainte de cădere, dar după aceea și-a adaus o nouă semnificație — din mlia sa, ca un colac de păstrare a noastră pe deasupra valurilor păcatului.

Ce decăzut moralicește este un om care numai mănâncă, sau la care cumpăna consumației atârna greu în defavorul muncii.

E adevărat, nu ne mântuește munca, nu ne scoate cu totul din păcat. Dar cel puțin nu ne lasă să ne înecăm cu totul în glodul animalității. Munca menține cel puțin în parte ființa noastră de om. Muncii îi datorăm că nu cădem cu totul din demnitatea de om. Munca este efortul omului de-a nu se scufunda cu totul în animalitate. Ea este asceza general-omenească prin care luptăm împotriva creșterii până la copleșire a forțelor păcătoase, antispirituale. Ea păstrează în ființa noastră acel ultim colțisor pe care mai poate ateriza harul mântuitor al lui Hristos. Muncitorii au fost atât în timpurile dela început cât și ulterior, aceia cari au primit mai ușor pe Hristos.

Numai pentru tine de-ai munci și tot ai opri un pic pustiirea păcatului. Dar munca o face omul aproape totdeauna nu numai pentru sine, ci și pentru alții. Actul de consumație oricât ar fi prilej pentru păcat, este totuși necesar existenței și când cineva nu din lene, ci din neputință nu-și poate procura prin muncă cele necesare hranei, dacă prin munca

noastră i le procurăm, îi asigurăm pe această cale existența și ne manifestăm iubirea noastră față de semeni.

Munca este aproape singura cale prin care ne manifestăm eficient iubirea noastră față de semeni. Cine nu muncește, nu iubește cu adevărat. Cele mai mari virtuți: iubirea, mila, asceza, se fac posibile și cresc prin muncă.

Prin muncă se realizează cea mai curată comuniune între oameni. Nu prin idei se constituie și se mențin marile pretinții, ci prin muncă. Cei cari au muncit odată împreună pentru câștigarea pâinii sau scăparea dintr'o situație grea, se întorc în amintirile lor cu mare duioșie la acele zile. O legătură bazată numai pe idei devine curând monotona; chefurile nu sunt nici ele să apropie intim două sau mai multe suflete. Ceeace sporește neconținut unitatea și comuniunea în familie, e nu dragostea între sexe, ci munca comună, tovarășia de strădanie, biruința greutăților prin sforțări comune. Numai în muncă simte omul cu adevărat umărul semenului sprijinindu-l, numai în muncă își simt destinele contopite, se simt unul pentru altul.

În această privință, munca manuală e superioară celei spirituale. Ea leagă mai mult pe om de om. Ea se săvârșește sub porunca unei nevoi care cu asprimea ei contopește două sau mai multe suflete.

Ne oprim aici cu considerațiile asupra muncii ca factor cu mare rost în mântuirea omului.

Având acest caracter munca se apropie de rugăciune. Munca și rugăciunea sunt cele două cadre în cari sunt implântați fusceii scării ce ne urcă spre cer. Amândouă reprezintă sforțări opuse egocentrismului; prin amândouă se preamărește Dumnezeu. Prin amândouă omul se arată ființă dependentă și cere din afară puterea de-a exista. E de remarcat că marii asceți și mistici recomandă și practică tot felul de abțineri, dar alături de rugăciune cer munca, în special munca manuală. Ca și rugăciunea, munca manuală alungă gândurile ispititoare, gândurile primejdioase.

Munca și rugăciunea nu numai că se apropie și se întregesc într'o sforțare organică spre înobilare și mântuire, ci se și ajută una pe alta. Rostul înalt al muncii, ca factor în economia mântuirii, ca destin ființial și divin al omului, se luminează numai când cade asupra ei lumină de sus, prin credință și rugăciune. Numai stând drept și liniștit în fața altarului, omul muncitor se pătrunde de rostul înalt al muncii sale, ca omagiu adus lui Dumnezeu; numai pauzele acestea îi dau puterea să fie mândru și mângăiat de munca sa de peste săptămână. Din fața altarului trimite Dumnezeu pe slujitorii Săi la lucru în lume, repartizându-le misiunile. Cine pornește dela altar la muncă, pornește cu conștiința de trimis al lui Dumnezeu, de împlinitor al voinței Lui.

La rândul său rugăciunea se umple de căldură când e făcută de omul muncitor. Leneșii nu se pot nici ruga. Munca l-a purtat pe om prin situații în cari a experiat ajutorul lui Dumnezeu, neputința proprie, scăparea miraculoasă din greutăți și nevoi. Omul muncitor stă mereu pe o muche între siguranță și nesiguranță. Sufletul lui e mai sensibil. Dacă a învățat să înțeleagă situațiile sale prin lumina credinței, el se va ruga altfel, decât acela pe care viața nu l-a silit să muncească, deoarece a avut totul de-a gata, l-a ținut totdeauna în sentimentul de încredere în cele văzute.

«Muncește și te roagă» este o veche maximă care cumulează toată înțelepciunea și toată noblețea omenească.

D. STĂNILOAE

Barbariile maghiare continuă cu furie

Actele de prigoană deslănțuite de statul ungar asupra fraților noștri, trecuți printr'o judecată nedreaptă în stăpânirea celui mai crud popor din Europa, continuă cu aceeași nemiăuzită sălbătăcie. N'a mai înregistrat istoria atâta cruzime, atâta neomenie, atât sadism, cât au avut și au să sufere nenorocirii noștri frați dați pe mâna Hunilor.

Nu înțelegem cum mai poate suporta conștiința umană a Europei asemenea grozăvie, dacă mai există o astfel de conștiință?

Știrile despre bătăile înspăimântătoare la cari sunt supuși bieții țărani români și intelectuali ai satelor, despre jafurile la cari se dedau „civilizații” exponenți ai Asiei în Europa, întrec orice închipuire.

E destul între altele să amintim de expulsarea tuturor locuitorilor din frunțașă comună Poiana Sărată, în frunte cu Păr. Prot. Ioan Rafiroiu. Câteva mii de oameni au fost siliți prin bătăi și chinuri îngrozitoare să-și părăsească avutul străns cu atâta sudoare și să devină cerșitori pe drumurile României, pentru că în casele lor să se instaleze, fiarele acelea cari au fost învățate în toată istoria să sugă vîlaga și rodul muncii bietului popor român.

Din Odorheiu aflăm că și osemintele eroilor români au fost desgropate din cimitir și aruncate în șanțuri.

Marele palat cultural al „Astreii” din Reghin, ridicat de mecenatele Dr. Eugen Nicoră, a fost confiscat de autoritățile maghiare.

În toate părțile ardelenne trecute în stăpânirea ungurească, pentru a crea „o nouă ordine” în Europa, se petrec aceleași sângeroase și cutremurătoare deslănțuiri de patimi nemiapomenite.

Nu vrem să repetăm numai o frază când spunem: răbdarea românească nu poate și nu trebuie să suporteze la infinit aceste pâlmuiri și lovituri.

Despre tinerețe

III. Veacul tinereții biruitoare

Fiecare veac își are ritmul lui, cadența lui specifică: lumea nu este o frântură din armonia cosmică și destinația ei nu urcă pe aceleași culmi paradisiace de armonie divină? Veacul nostru — pe care-l zidim din lacrimi și din sânge — este veacul cadenței tinerești, al volburilor care covârșesc cu năvalnică și nestăvilită lor prăvălire. Veacul viu al vieții care pășește în ritm accelerat să cucerească pe pământ drepturile împărăției de dreptate și har. De aceea ritmul lui e vioiu; el fascinează, răpește și înalță neamurile năpraznic și fără șovăire spre culmi de trăire și împlinire spirituală. E veacul însetărilor înalte, căutărilor de lumină, regășirilor în realități spirituale ce depășesc individualul. După răstăcirile veacurilor trecute, înspăimântat parcă de hăururile în care s'a prăvălit, omul contemporan pășește în ritm precipitat pe cărările cari urcă spre Dumnezeu. El vrea să trăiască viața totală; s'o soarbă din adâncuri, nu să plutească, superficial, la suprafața ei; viața care n'are miros de cadavru, ci aroma divină a veșniciei. Viața entuziasmelor jertfelnice, dăruirilor comunitare, iluminărilor cerești. E veacul tinereții biruitoare, al tinereții care trăind în veac își are rădăcinile trăirii dincolo de veac.

Care este atitudinea creștină în fața acestui veac? Nu pun problema politică, pentru că Biserica nu trebuie supusă nici unei politici și în politică, slujitorii Bisericii — în caz că se angajează efectiv — sunt supuși acelorași greșeli ca toți ceilalți oameni. Catolicismul s. ex. — unde diplomația e amestecată cu duhovnicia — a fost totalmente anahronic: n'a înțeles nimic din sbuciumul noului veac și s'a coalizat pretutindeni împotriva lui alături de democrație. E păcat numai că astfel se angajează prestigiul Bisericii în lucruri cari n'o privesc. Întrebarea este dar: care este raportul dintre duhul creștin și duhul renașterii la o viață nouă care răvășește omenirea? Până nu de mult veacul acesta materialist și ateu a zămislit din gunoii trăirii lui ciupercele credințelor esoterice, încât avea impresia că duhul pustiiilor asiatice își proiectează umbrele peste duhul unei Europe muribunde: era semnul unui spirit epuizat, declasat, îmbătrânit. Creștinismul nu se potrivea unei astfel de mentalități. De aceea el era aruncat la periferia vieții, ca o meșteșnire incomodă și inactuală: era atacat și bârfit,

răstălmăcit și falsificat. În cazul cel mai bun considerat ca o simplă formă socială. Stă creștinismul în raport invers cu veacul cel nou, care-și făurește vrechile în perspectivă cu totul opusă veacului trecut? Din chiar ostracizarea de până acum, din nepotrivirea lui cu cele ce azi zac în ruină, reese indicația clară a apropierei diatre creștinism și tendințele noului veac. Acesta ar fi un element negativ. Dar sunt suficiente elemente pozitive, care cer — în noile orânduiri — o efectivă și vie participare a duhului creștin la clădirea viziunii ce ne îmbrățișează în miracolul zărilor ei. Nu le vom enumera aici pe toate: câteva indicații sunt îndestulătoare.

Veacul cel nou este comunitar. În ce sens? Nu în sensul unei anulări a individului sub presiunea incoloră și mediocră a masei, ci ca un postulat firesc al personalității. Individul sterp, fără orizont, slăpănit de porniri instinctive este produsul democratic al masei; personalitatea crește însă vie și copleșitoare numai în cadrul unei comunități: ea este rodul necontestat al duhului comunitar. E exponențial și elementul dinamic al comunității, din care el își trage seva și viața. Trista experiență a atâtor generații au adevărat că autonomia omului, acea smulgere a tuturor rădăcinilor spirituale, este o dezastruoasă iluzie și o neîngăduită rătăcire. Spiritul uman, ca să-și poată desfășura potențialitățile, nu trebuie să se închidă în sine, luându-se pe sine ca măsură a absolutului: el trebuie să prindă rădăcini în anumite realități care-l depășesc, îl înobilează și-i dau energiile vieții celei adevărate. El nu e ca o plantă cu rădăcinile suspendate în vânt, ci își are legile lui de dezvoltare, mediul lui de creștere, centrul lui de atracție, cărora trebuie să se încadreze spre a fi viu. În acest sens, duhul comunitar nu este un tăvălug care nimicește individualitatea, ci e revenirea la principiile sănătoase și reale ale personalității; este duhul pe linia căruia personalitatea își găsește maximum de realizare. Nu e semnificativ, pentru vremurile noastre, că marile personalități ale veacului apar totdeauna și ca giganti reprezentanți ai comunității naționale și ca umili trimiși ai divinității? Ei se hrănesc din seva de veacuri a neamurilor, ca să se plece smeriți sub ploaia de har a cerului: prin ei neamurile își regăsesc destinul în sânurile

veșniciei. Ei rezumă un neam în fața lui Dumnezeu. Și fiecare ins din acel neam trăiește din plămădeala aceluiasi duh: neamul e o comunitate vie, care-și imprimă pecetea în sufletele tuturor, și trăiește din setea aprinsă a înveșnicirii. Or duhul acesta comunitar crescut sub oblăduirea lui Dumnezeu, în care toți ne simțim un singur trup, atât în dureri cât și în bucurii, este specific creștin și mai ales aparține ecumenismului ortodox: el se zămislește și se desăvârșește prin puterile adânci, regeneratoare ale Bisericii. Ceace este o realitate mistică și cerească, unitatea în dragoste a primilor creștini, devine astfel o realitate politică și socială: *taina unității în duh care stă la temelie ortodoxiei, fecundează în toată întinderea lui sbuciumul vieții umane.*

De aici reese o altă caracteristică: trăirea comunitară nu e posibilă decât, sau în primul rând, în duh. Nu te poți încadra în ființa neamului tău, nu poți avea simțământul comunității de destin decât în dragoste și tot prin dragoste este adevărata trăire în Dumnezeu. Celce vrea să adâncească duhul comunitar, n'are altă cale decât acea a spiritualizării din ce în ce mai adânci, care urcă, sub raza harului, spre culmile transfigurării. Și care este religia sublimă a iubirii? Creștinismul. Care este religia spiritualizării îndumnezeitoare? Creștinismul. El revărsă puteri divine peste însetările veacului; numai în flăcările lui se va topi adevărata fizionomie a omului nou.

În fine, ca să fim scurți, veacul cel nou este veacul tinereții biruitoare (și bătrânii sunt tineri în acest veac). Într'adevăr dacă am vrea să avem imaginea vizuală a timpului nostru, n'am putea-o întruhipa decât în acele batalioane de tineri, cari în pieptul lor poartă clocotul unui neam întreg, în cântecul lor răsfrâng cadența unui veac înnoit și'n ochii lor ar vrea să cuprindă toate luminile nebiruite ale cerului. E veacul tinereții biruitoare, a primăverii spirituale. Are vreo legătură duhul creștin cu tinerețea aceasta? E aici, poate, un aspect care n'a fost îndeajuns accentuat. Să spunem adevărul: toate celelalte religii, creații ale bătrânețelor înțelepte, poartă în ele un duh de oboseală, de amurg; ele nu cunosc vigoarea entuziasmelor tinerești. Creștinismul singur este ca un paradis al tinereții veșnice. Iisus este însăși Primăvara veșniciei, Tinerețea cea fără de moarte. Toată viața și toată învățătura Lui scânteiază din luminile acestei Tinereții: parcă te duce, în exaltări de bucurii divine, pe sub bolțile de azur ale unei tinereți luminate de luceferii

veșniciei. E gâlgăire de energii, revărsarea de lumină, într'aripare de gând, extatică înălțare: ai impresia că te-ai transpus într'o altă lume, fără bătrânețe, fără moarte, fără amurg. Simți cu adevărat adierea primăverii eterne. Nu vi se pare caracteristic, în acest sens, că El n'a trăit atâția ani încât să prindă înțelepciunea cărunțelor, deși ar fi putut trăi, ci l-au fost destul trei ani de tinerească și dumnezeiască propovăduire, ca de pe cruce netrecătoarea Lui tinerețe (avea numai 33 ani) să îmbrățișeze toate veacurile spre a le ridica la veșnicia tinereții? O tinerețe răstignită pe cruce; o tinerețe care chiar prin aceasta înfrânge moartea și dă lumii lumina învierii. Și nu știi cum, ar fi ciudat pentru noi să ni-L închipuim altfel decât în lumina unei tinereți transfigurată. El — singurul dintre toți înțeleptorii de religii — este mărturia Tinereții veșnice, a tinereții biruitoare Pentru că El e însăși Tinerețea.

Cine a fost ucenicul Lui iubit? Aceeași puritate învâlvorată în dragoste a tinereții: Ioan. Dar înflăcăratul apostol al neamurilor ce este dacă nu aceeași icoană a tinereții nebiruite, care se dă tuturor celor ce iubesc pe Hristos? Câți dintre ceice însetează după tinerețea duhului nu și-l vor fi pus chip viu în altarul sufletului spre a se împărtăși din volbura furtunilor lui? Dealtfel apariția creștinismului în lumea antică este tocmai adierea primăverii duhovnicești care înviorând isvoarele vieții a schimbat cu totul fața omenirii. E focul care a aprins veacurile purificându-le de sgura pământescului și înălțându-le spre zărilor Tinereții veșnice. Cu adevărat drept și nemincinos este cuvântul prorocului: Ferice de ceice-și pun țaria în Tine, și de ceice cunosc cărările Tale! Căci când străbat ei valea pustie o preface în loc plin de isvoare... Dreptul ca finicul va înflori și ca cedrul cel din Liban se va înălța. Cei răsdidiți în casa Domnului înflori-vor în curțile Dumnezeului nostru. *Acestia și la bătrânețe vor înmuguri și vor fi verzi și plini de vlagă* (Ps. 84, 5-6; 92, 12-13). Creștinismul este religia tinereții, a primăverii duhovnicești. Căci harul lui coboară dela Cel fără de ani, dela Celce n'are nici bătrânețe, nici moarte. De aceea ceice trăesc în duhul lui ancorează într'o permanentă tinerețe spirituală: *ei sunt meru verzi.*

Iată numai câteva din tendințele prin cari noul veac se apropie de Hristos. Zic: se apropie. De aici începe datoria noastră, a slujitorilor lui Hristos; și datoria aceasta este: să îndrumăm aceste tendințe spre scopul lor cel adevărat, să nu le lășăm, desorien-

* FOIȘOARA *

Ceva despre icoanele pe sticlă

Țăranul român a trăit nedespărțit de credința și legea lui strămoșească. Din acest tezaur al credinței lui s'au revărsat în viața-i zilnică preocupări și deprinderi care trădează fondul lui sufletesc profund religios.

Poezia populară, în multiplele ei forme, investimăntează credințe și convingeri religioase. Artă decorativă și toate producțiile lui sunt întovărășite de motive religioase. În lumina acestora se poate vedea adevărata lui structură sufletească.

Un îndrăgît cercetător, pe acest teren, este dl Ion Mușlea, directorul bibliotecii fostei universități la Cluj. Dsa a publicat câțiva ani dearândul cercetări folclorice din unele părți ale Ardealului, în special din Țara Oașului în Anuarul arhivei de folklor (din anii 1932, 1933 și 1935). Tot dl I. Mușlea s'a ocupat de un alt gen de artă religioasă, ieșit din mâna țăranului român. E vorba de icoanele pe sticlă, găsite în aproape fiecare casă țărănească. Despre acestea a publicat o broșură, re-

zumat al unei comunicări făcute la „Congresul internațional de artă populară” din Praga 1928 și un articol în „Țara Bârsei” an. I, intitulat: „Pictura pe sticlă la românii din Scheii-Brașovului”. Inrudite cu aceste preocupări Dsa a scos un frumos album cu 45 tablouri și lamuriri despre arta gravurii în lemn, intitulat: „Xilogravurile țărănilor români din Ardeal”, Cluj, 1939.

Aceste manifestări artistice religioase ale țăranului — pictura pe sticlă și gravurile în lemn — se înrudesc atât prin motivele, cât și prin epoca în care au apărut. Dacă gravuri religioase în lemn găsim mai rar prin casele țărănilor noștri, în schimb aproape nu este casă țărănească din care să lipsească o icoană pe sticlă.

Care este originea acestei picturi pe sticlă? Ce valoare reprezintă ele?

Dl I. Mușlea dă, ca leagăn al acestei picturi, satul Nicula de lângă Gherla, iar ca epocă veacul al 18. și al 19, primul atât de sbuciumat în lupte confesionale și asuprii străine.

Se crede că începutul acestei picturi pe sticlă datează dela 1699, când în satul Nicula se afla „o icoană a Maicii Domnului care lăcrăma”. Pelerinii venind la această icoană, în ziua de Sf. Marie, simțeau o deosebită mângăiere să albă o copie a ei. De aici s'a născut un sat de zugrăvi pe sticlă.

Deprinderea a găsit îndată alte vetre. Așa era un centru în Scheii-Brașovului, altul la Făgăraș, și altele prinprejurul Sibului și al Sebesului.

Despre icoanele pe sticlă dela Brașov dl I. Mușlea spune că erau făcute cu destulă migală, și uneori mai bine decât la Nicula. De aici, din Brașov, le cumpărau Vlădărenii și Țântărenii și le duceau cu carul pe Țara Oltului, unde le vindeau pentru bani și bucate.

Amintirea unor astfel de iconari se păstrează la Nicula, Făgăraș și Scheii-Brașovului. Iar ultimii vânzător de icoane a fost — după câte am aflat — Nicolae Potcoavă zis „Doru”, la care se găsește o frumoasă icoană pe sticlă cu Maica Domnului, jalnică, dăruită de însuși iconarul din Scheii-Brașovului.

Aceste icoane s'au răspândit în toate casele.

Subiectele reprezentate în ele erau destul de variate. Cele mai căutate erau: icoana cu Maica Domnului, într'un veșmânt negru, cu mâinile împreunate la rugăciune, privind spre Domnul răstignit.

Dintre sfinți cel mai des întâlnit în aceste icoane e Sf. Nicolae, înzeștrând pe cele trei fete sărace. Apoi sânt Sf. Gheorghe, Sf. Arhangheli, Sf. Constantin și Elena, Sf. Ilie, Sf. Haralambie, cu o coasă în mână, înlănțuitorul ciunei, „stăpânul și purtătorul tuturor boalelor”.

Aproape aceleași subiecte sânt folosite în xilogravurile meșterilor țărani din Hășdate, tot pe lângă Gherla.

Deși unele din aceste picturi sau xilogravuri sânt primitive, — totuși unele dintre ele se prezintă bogate, în colorii și scene, ce denotă o cunoaștere a vieților sfinților de către acești meșteri, uneori neîntrecuți în armonioasă îmbinare a culorilor.

Deși multe sânt copii și reproduceri după modele mai vechi, totuși meșterul zugravunea ceva din simțirea și cunoștința lui aghografică.

Epoca zugravurilor pe sticlă și a xilogravurilor s'a încheiat. Dl I. Mușlea a adus un bun serviciu prin colecționarea și studierea acestui gen de producție a țăranului român.

Dar, n'am scris acestea numai pentru a arăta meritul lucrării, ci și pentru a pune o problemă în legătură cu aceste icoane pe sticlă.

Mai întâi de toate, ele ca un produs propriu al sufletului nostru creștin, trebuie păstrate. Păstrătorii lor au să fie, în primul rând, preoții. În multe părți aceste icoane, fie din neștiință, fie din gustul de „noutate”, sânt înlăturate din casele țărănilor noștri și înlocuite cu icoane ce reprezintă persoanele sfinte în cea mai „modernă” înfățișare.

Existență și Adevăr

O filosofie a personalității. A omului viu. A spiritului frământat de disperarea neființei, de setea împlinirii pestea veac. Filosofia nostalgiei umane; dialectica paradoxală a credinței; strigătul de crucificare și înviere a celui ce se vrea *singur* cu Dumnezeu, cavalier al adevărului, mărturisitor al veșniciei. Și cum viața în raporturile ei cu veșnicia e atât de densă, de încărcată de sens, atât de plină de tensiuni, filosofia aceasta are ceva din plenitudinea concretului spiritual: depășește cadrele obișnuite scheme metafizice. Ea nu poate fi rezumată în câteva abstracțiuni: e grea de gânduri vii, și fiecare gând e o încrucișare de drumuri. Dacă despre filosofii matematice te poți informa și indirect, fără multă pagubă, aceasta trebuie s'o adâncești, s'o trăiești. Studiul li ia ceva din farmec; rezumatul o ciuntește. Aș zice: o ucide. Nu vreau așadar decât să îndrept gândul celor porniți pe cărările înveșnicirii, asupra cuprinzătoarei viziuni a filosofiei kierkegaardiene din cartea dlui Gr. Popa: „Existență și adevăr la Søren Kierkegaard”. Autorul ne e cunoscut: unul din cele mai viguroase talente ale tinereții ardeleni. Filosofia pe care o prezintă, mai puțin. Ea însă poate avea influențe fecunde — și a avut — asupra gândirii românești, ca și asupra oricui dorește s'o adâncească.

Din multiplele adevăruri condensate în cartea aceasta, relev — în această succintă prezentare — unul singur care are accent profetic pentru vremea ce le trăim. Să nu uităm că adevărurile acestea s'au rostit într'un veac de precipitată rostogolire a omului din țările dumnezeirii spre destrămarea dezorientărilor egocentrice (1813—1855). Era veacul romantismului, dar și al materialismului. Profetismul lor reese din faptul că sunt ancorate în prezentul neschimbat al adevărurilor veșnice: creștinismul stă la temelie lor.

Kierkegaard a pornit dela superficialitatea epocii sale, în care masele înăbușeau individul, abstractul făcea inexistent concretul, pământul acoperea cerul. Ade-

tate, să se risipească pe cărările răstăcirii. Pentru aceasta e nevoie ca noi înșine să fim vii în acest veac, să devenim făclii arzătoare ale duhului: *divorțul dintre faptă și propoveduire nu mai este posibil*. E vremea în care pământul cerșește iarăși pribegirea sfinților peste meleagurile lui. Ca să ardă ca o torță cerească peste valurile mișcătoare ale omenirii și să le lumineze cu har de sus. Din peșterile veacurilor să răsără iarăși chipul de flacără și cer al sfinților. Atunci veacul tinereții biruitoare va deveni un nou Taborn.

Diacon Nicolae Mladin

Să luăm un exemplu:

Icoana Sf. Gheorghe, introdusă acum prin toate școlile, cât nu lasă de dorit! În aceste icoane Sf. Gheorghe, în loc de aureola sfinților creștini sau de coroana de prinț, ca în xilografuri, are un coif mare pe cap, cu o peană de jandarm... Printre icoanele care se vând prin târg și care ispitesc prin culoarea lor vie, sânt și de acelea făcute cu gândul de propagandă străină ortodoxismului.

Așa sânt icoanele Domnului nostru Iisus Hristos cu inima scoasă și incununaată de spini. Tot astfel icoana Fecloarei Maria și a. în serviciul aceleiași propagande.

Pr. Vasile Coman

Cătră elevii mei

— Sfaturi pastorale —
(17) De protopopul Gh. Maior

Monahul a fost creat de refragere, de pustiu, de mănăstire. Acolo e locul, elementul lui. Cum peștele moare de e scos pe uscat, așa monahul moare pentru împărăția lui Dumnezeu de-l scoți din mănăstire. Rostul lui e să se îngrădească față de lume, să se înalțe deasupra lumii, să petreacă zeci de ani, până la moarte, pe înălțimea morală a unui stâlp, și lumea să se grămădească în jur pentru a vedea și

vărul și existența erau noțiuni vagi, abstracte, date moarte, fără viață și fără putere; cunoștințe indiferente, cari se măsoară cantitativ: „a exista obiectiv este egal cu a fi indiferent, distrat, absent, irezistibil” (pg. 104). Dar aceasta nu este trăire: cel ancorat în astfel de adevăruri nu cunoaște Adevărul. Kierkegaard coboară dela abstract la concret, dela existența universală la individul viu, dela adevărul incolor la adevărul existențial, adevărul meu, edificator de destin. Existența e pasiune, nu lipsă de interes; pasiune de propria mea mântuire; existența e gândire trăită, e adâncire, interiorizare spre a te cucerii pe tine însuși în Dumnezeu; e spaimă și îngenușiere în fața veșniciei; e dor și chin de înălțare spre împlinirile desăvârșirii. Ceeace interesează nu este cât cunoaștem, ci cum cunoaștem; nu acumularea cunoștințelor, ci însușirea adevărului, identificarea lui cu propria ta ființă. „Căci atât timp cât adevărul nu face una cu ființa mea, chiar dacă susțin cu tot luxul de argumente și definiții că-l cunosc, sânt în eroare... Eu nu cunosc adevărul decât când devine viață în mine” (p. 290). Cunoștințele existențiale, spre deosebire de celelalte cunoștințe, ne angajează viața și destinul personal, pentru că țâșnesc din drama trăirii lăuntrice personale în fața lui Dumnezeu. Cunoașterea se împletește cu existența individului: adevărul este tot una cu existența. De aceea mărturisitor adevărului, celce există, nu-l propoveduește profesoral, detașat, desinteresat, ci cu pasiune, cu interes, cu accent patetic, pecețuind mărturisirea chiar și cu prețul sângelui său. „În acest caz a cunoaște înseamnă a exista; iar a exista e a realiza adevărul prin propria ta viață și a-l răscumpăra, dacă e necesar, prin moarte...” (p. 88). E calea pe care și-o alegi dintre chemările adâncului; e trăirea atârnată de un ideal, drama unui apostolat. Celce există într'un adevăr „nu poate predica decât ce a trăit cu spiritul său, cu nervii săi, cu sângele său” (p. 349). Prototipul uman al acestui mărturisitor e Socrate. El n'a fost profesor sau doctrinar; „înțelepciunea lui consta într'o anumită atitudine în fața vieții și într'o anumită artă... de-a face (pe oameni) să reflecteze asupra lor înșiși” «să fie ele» «să existe» (p. 348), să se realizeze integral. Socrate este icoana deplină a adevărului immanent, al cărui glas de „demon” tulbură apele adânci ale sufletului.

Dar plenitudinea realizării umane nu se oprește aici: e numai jumătatea drumului. Ea se rotunjește în interferența imanenței cu transcendentul, în relația personală dintre om și Dumnezeu. Lupta

asculta frumuseța, farmecul și divina armonie a vieții morale superioare. Pildă vie și grăitoare de perfectă moralitate, de viață neprihănită, închinată Domnului de dragul de a duce mai ușor lumea spre El! O deosebit de înălțătoare sensibilitate creștină, care să radieze până departe prin zidurile mănăstirii în largul lumii nevrednice, vreau eu la monahi, nu căutare de parohii, căutare de avuții, de plăceri, de acaparare de ranguri și posturi în afară de mănăstire! Monahul a făcut votul sărăciei, al castității, al smereniei până la abdicare la voiața proprie! Dacă pentru un creștin, acestea sunt sfaturi evanghelice, pentru celce a făcut vot e lege, cu atât mai obligatoare pentru el, cu cât nu l-a silit nimeni să-l facă. Voiesc un monahism, cum a fost cel de de mult, cel care a îndemnat sinodul al șaselea ecumenic să oblige pe viitorii episcopi a trece prin un monahism creator de valori spirituale nediscutabile pentru Biserica ortodoxă, nu un monahism speculator, fanfaron, neproductiv și poate chiar și mai rău; un monahism cult, nu spoit cu cultură lumească, laică, ci crescut în cultura, disciplina și spiritualitatea ortodoxiei, în duhul mănăstirilor de demult; un monahism stâlp al Bisericii și valtră vie pe care jărfaticul credinței să lumineze și să dogorească inimile creștinești înghețate de azi, doresc eu. Dar acest fel de a fi călu-

decisivă e aceasta: lupta pentru nemurire, cucerirea îndumnezeirii, Nemulțumirea omului cu starea lui terestră și nostalgia piscurilor divine, este dovada evidentă a acestei afirmații. Dar „gândul veșniciei nu devine înălțător (efectiv) decât dacă intrăm în comuniune personală cu eternul”: acțiune dela persoană la persoană (p. 288). Aici e domeniul credinței, care realizează legătura vie a imanenței cu transcendentul. Modelul adevărului transcendent și obiectul credinței este Iisus Hristos, care „unifică în aceeași ființă adevărul obiectiv al lui Dumnezeu și adevărul subiectiv al omului” (p. 255). Socrate nu trece dincolo de om; evanghelia e vestirea lui Dumnezeu devenit om. Iisus ne urcă pe culmile solare ale împlinirilor îndumnezeitoare, nu spre imanența socratică, ci spre imanența transfigurată în veșnicii. El e calea, adevărul și viața. De aceea nici în adevărul transcendent nu e vorba de asimilarea cognitivă a unei doctrine, ci de trăire. „Pentru a deveni creștin și pentru a crede, omul nu are nevoie de probe științifice, nici de argumente filosofico-teologice...”

Argumentele obiective „sunt surrogate exterioare” (p. 239). Ceeace are valoare e relația personală cu absolutul. „Accentul decisiv apasă pe efortul personal de a deveni contemporanul lui Iisus... Căci „pentru cine nu-i contemporan cu absolutul, absolutul nu există” (p. 283). „Credința nu e o cunoștință, ci o relație existențială, un mod de a fi, un stil de viață spirituală” (p. 324). O modelare a vieții după viața lui Iisus. Obiectul ei nu este doctrina, ci personalitatea concretă a Invățătorului, (p. 248). Ea e relația pur personală cu o personalitate. În acest sens, filosoful danez face distincție între creștinătate și creștinism. Creștinătatea substituie personalității lui Iisus, doctrina; creștinismul este modelare reală, interiorizată, renăscătoare după viața modelului divin (p. 337). Aici se deschid cărările sbucimărilor lăuntrice, adâncirilor fecunde, crucificărilor iluminatoare. Iisus n'are nevoie de admiratori, ci de imitatori; El vrea să devenim nu savanți ai exegezelor incurcate, ci apostoli, nu adepți ai unei doctrine, ci inițiatori unei noi vieți, a vieții renăscute în duhul Lui. Nu obiectivism, ci pasiune; nu desinteres, ci interes; nu cunoștințe, ci trăire. „Cercetarea obiectivă ne dă savanți; pasiunea subiectivă a credinței eroi, apostoli și martiri” (p. 237). Aceasta înseamnă a trăi pe Iisus cel umilit, spre a ajunge — prin crucificare — la Iisus cel înălțat în slavă. Și calea izbăvirii e strict personală: fiecare trebuie să-și puie singur problematica vieții și a nemuririi, fiecare trebuie să se afle *singur* în fața lui

Dumnezeu, să-și ducă singur crucea sa și să urmeze lui Iisus. Două persoane se caută, își întind brațele iubirii, fără intermediar: eu și Iisus, eu și Dumnezeu. Acestea sânt singurele realități la interferența cărora transcendentul se varsă în immanent și immanentul se transfigurează sub revărsările harului. Pe culmile acestor transfigurări „comunicarea devine comuniune, clipa înflorește în eternitate, iar eternitatea coboară în cuprinsurile de lumină ale timpului”. Numai așa viața are un sens: ea trebuie să fie drama nemuririi, durerea renunțării, dragoste și adevăr, ca să ardă în bucuria înveșnicirii. Cum însă împlinirea desăvârșitoare nu aparține veacului, niciodată nu putem spune că *sântem* creștini, ci că *devenim* creștini. Numai cei morți *sânt*, cei vii *devin*. Căci „existența e devenire; ea nu este un rezultat, ci un proces”: misiunea ei e „de a realiza în timp, fără a reuși vreodată, unirea timpului și a eternității” (p. 115). Nu există stații finale în care să te odihnești de furtunile vieții: viața e o permanentă, neostoiită sete de autodepășire. Cine va îndrăzni să se creadă vreodată într'un totul asemenea lui Dumnezeu? Nu sântem, ci devenim: tindem spre zările de foc ale îndumnezeirii.

Aceasta este existența: personalitatea înflorită haric în sănurile veșniciei. Și acesta adevărul: întrupare vie a veșniciei. „Suntem într'un adevăr în măsura în care ne apropiem de modelul adevărului viu”, Iisus Hristos (p. 271). Și apropierea aceasta are rezonanțele grave ale crucificării și morții, dar și uiruitoarea lumină a învierii. Să nu uităm: „creștinismul e la înălțimea celui ce-l propoveduește”. Adevărul lui e adevăr pentru fiecare în măsura în care îl trăiește: el este viața, viața în Iisus Hristos.

Numai pentru aceste adevăruri, fără să mai adaog și pe celelalte, opera filosofului danez trebuie să fie cunoscută de publicul românesc: cuvintele lui au propețimea actualității. Fără a accepta totul fără rezerve (atmosfera protestantă e vizibilă), gândurile acestea deschid isoavoarea adâncurilor spirituale. Și veacul nou își luminează sensurile sub acest sens: nu adevărurile ce se discută, ci adevărul care naște martiri. Adevărul creștin... Căci „numai cuvântul plătit cu dreptul vieții, numai misiunea care a înfruntat moartea — după chipul lui Iisus și al apostolilor Săi — pot avea autoritate” (p. 350). Nu atât în lumea deșertăciunilor ce pier, cât în lumea dorurilor înveșnicirii care frământă veacurile,

Diacon Nicolae Mladin

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

2. Are vre-o influință asupra activității pastorale căsătoria și viața familiară a preotului?

Are vre-o influință asupra activității pastorale căsătoria și viața familiară a preotului? Cine ar putea să răspundă negativ? De aceea, dacă viitorul preot s'a decis să se căsătorească, să fie foarte atent cum face acest pas, cu cine se însoțește să ducă greul vieții. Să nu-l facă ușuratic! Și să nu uite, că Biserica noastră a pus mare grijă pe curățenia și sfințenia vieții casnice a preoților săi și a luat măsuri foarte severe față de celce n'au ținut seamă de dispozițiile ei.

Nu va fi lucru fără noimă, dacă voui căuta să vă dau câteva sfaturi despre felul cum să procedați la rezolvirea norocoasă a problemei căsătoriei, când veți ajunge vremea desfnată ei. Cred, că azi pun mai puțin la încercare răbdarea voastră, când știu că foarte mulți dintre celce mă ascultați au trecut binisor de vârsta ceruță de legi pentru a pași la înjghebearea unei familii.

Înainte de a porni la drum pentru alegerea consoartei, tânărul candidat la preoție și însurătoare să-și tragă seama cu sine însuși și să se ispătească ce vede el în casnicie peste tot, cum își închipe viața familiară a unui preot, cum definește rolul soților în purtarea gospodăriei proprii și în

Intre Italia și Grecia a izbucnit, cu data de 28 Octomvrie 1940, un conflict armat, în urma refuzului Greciei de-a acorda Italiei, în mod temporar, câteva puncte strategice din Grecia, necesare securității italiene.

In cursul zilei, trupe italiene au trecut frontiera greco-albaneză, iar avioanele s'au ivit d'asupra orașelor grecești. La Patras sânt câțiva morți și răniți. Trupele Greciei opun rezistență. Guvernul britanic promite grecilor ajutorul cerut; iar statele vecine cu Grecia — Iugoslavia și Turcia — își întăresc frontierele, sperând totuși că acest conflict italo-grec va putea fi localizat.

Cunoscând pornirile vrăjmașe din trecut ale grecilor împotriva româno-macedonenilor, aflăm că s'au făcut, din partea guvernului nostru, demersuri diplomatice, repetându-se instrucțiile date ministrului român la Atena. Românii vor fi ocrotiți, din partea statului român, prin toate mijloacele și în orice țară ar trăi.

Problema cimitirelor

(Sfârșit)

VII

Cu toate că știința medicală a făcut progrese mari, noi nu cunoaștem cele mai naturale și totodată cele mai simple remedii ale boalelor. S'au studiat amănunțit reacțiile celor mai variate substanțe și preparate artificiale asupra bacteriilor patogene, se cunosc influențele preparatelor și extractelor diferite asupra organismului omenesc și se fac rețete cu dozări precise pentru anumite boale. Toate acestea numai pentru extractele și preparatele costisitoare. Procedeele naturale, influențele agenților naturali: soarele, aerul, apa și mai ales influențele pământului sânt numai periferic cunoscute. Dacă agenții patogeni au fost nimiciți în lume, dacă omenirea nu s'a prăpădit până acum de miliardele de microbi vătămători, va trebui să atribuim acest fapt agenților naturali de nimicire a microbilor și neutralizării naturale a influenței lor, și nici decât utilizării preparatelor desinfectante. Pământul cu acizii lui și cu edafonul lui (organismele din sol), sub influența razelor solare, nimicesc microbilii patogeni. Medicina va putea să înscrie un nou capitol de glorie, când va cunoaște prin studii temeinice factorii naturali, cari nimicesc microorganismele patogene.

E curios să auzi medicii laudând efectele miraculoase ale razelor ultraviolete emise de lampa de cuarț sistem Hanau etc., cum apa care trece prin un canal expus acestor radiațiuni este desinfectată și bună de beut, dar nu se spune același lucru despre puterea de distrugere a microorganismelor prin razele violete ale radiațiilor solare și a apelor cristaline, cari se frământă în albile râurilor sub bătaia razelor soarelui. Medicina cunoaște aceste binefaceri ale agenților naturali, dar cine le-a studiat amănunțit, cine le-a dozat? Simplele opreliști ale măsurilor igienice nu pot tămădui omenirea. Sânt sigur că atunci când medicii vor studia puterea de desinfecție a solurilor, vor declara cu toții că mormintele săpate în anumite condițiuni, nu prezintă nici un fel de pericol pentru cei vii, fie ele la marginea satelor, sau câteva sute de metri mai spre interiorul lor.

VIII

Cele mai mari și mai des amintite piedeci pentru păstrarea cimitirelor în jurul bisericilor le prezintă lipsa de teren din centrele populate. Mai ales în jurul bisericilor, terenurile sunt cele mai scumpe și exproprierea lor întrece adeseori posibilitățile pe cari le au comunele bisericesti. Dacă aceasta este o piedecă serioasă pe care spiritul de jertfă al credincioșilor nu o poate învinge, însemnează că moralul credincioșilor este destul de scăzut și că indiferentismul religios este mare.

Dacă acțiunea aceasta de păstrare a cimitirelor în jurul bisericilor s'ar fi făcut la timp, am avea astăzi multe biserică cu vaste și frumoase cimitire în jurul lor. Astăzi, în orașe și mai ales în centrele lor, nu mai este ușor să refacă cimitirul de odinioară, iar în aceste orașe bisericile dela periferie pot avea încă cimitirele lor, și cimitirele orașelor pot avea biserică. Dar mai sânt încă atâtea sate, în cari cimitirele strâng încă credincioșii în jurul bisericilor și ar fi păcat ca în viitor să le desființăm și pe acestea.

Ar trebui să se poamească o acțiune pentru menținerea cimitirelor în jurul bisericilor. Ar trebui ca asociațiile feminine, sub conducerea preoteselor și cu ajutorul tineretului legionar și al societății Sf. Gheorghe să îngrijească creștinește lăcașurile de veci ale înaintașilor. În o anumită zi de peste an, tineretul să îndrepte troițele dela căpătâiele mormintelor părăsite. Noile morminte să se facă după anumit plan și să li se dea un decor simplu de verdeață și flori. Mormintele simple, cu pietate în-

grijite, sânt mai frumoase decât mormintele cioplite artistic și luxos văruite de cei bogăți. Mormintele simple și însoțite, la căpătâie cu troițe, cu lumânări și fum de tămâie, pe cari crucea bisericii le umbrește rând pe rând în călătoria soarelui dela răsărit spre apus, sânt păstrătoarele sănătății morale ale poporului nostru.

Prof. Victor Stanciu

INFORMAȚIUNI

Inscrierile studenților la toate facultățile Universității „Regele Ferdinand I”, Cluj, astăzi cu sediul la Sibiu, au început și se continuă până la 1 Decemvrie a. c. Nu se cere examen de admitere în anul I. Sesiunile normale de examene încep Luni în 4 Noemvrie și durează până la 1 Decemvrie 1940.

Parastas. Sâmbătă, 26 Octomvrie 1940, ziua sf. marelui martir Dimitrie, s'a oficiat în biserica ortodoxă română „Bunavestire” din Sibiu-Iosefin, prin domni preoți Ioan B. Boiu și Nicolae Pampu, parastas întru veșnica odihnă a fericitului fondator Dimitrie Andronic. După parastas, în sunetul clopotelor, s'a făcut procesiune la mormântul neuitatului defunct. În veci pomenirea lui!

Asociația scriitorilor români ardeleni, cu sediul vremelnice la Sibiu, organizează o serie de șezători literare, în orașele din Ardeal și Oltenia, în scop de aduna fondurile necesare înființării unei reviste de literatură. Prima șezătoare se ține Duminecă, în 3 Noemvrie 1940, ora 17:50, în sala teatrului municipal din Sibiu. Vor citi, din lucrările lor, d-nii: Prof. Dr. V. Papilian, I. Agârbiceanu, P. Constant, Ion Neamtzu, Al. Dima ș. a. Următoarele șezători literare se vor ține în: Brașov, Făgăraș, Arad, Alba-Iulia, Craiova, Caracal, T. Jiului și Râmnicul Vâlcei. — Pentru Sibiu, biletele se vând la Drogheria Baci, strada Regina Maria. Publicul este invitat să participe la interesanta șezătoare.

Excluși. Se face cunoscut, că toți tinerii, cari urmează a se încorpora cu contingentul 1941, se vor prezenta, la cercurile de recrutare unde aparțin, în ziua 20 Noemvrie 1940; jidovii se vor prezenta la 1 Decemvrie 1940, pentru a-și aranja situația, după care vor fi lăsați la vatră, fiind excluși dela serviciul militar activ.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 27 Octomvrie a. c., predica din Catedrală a fost rostită din nou de I. P. Sf. Mitropolit Nicolae. Cu aceeași pătrunzătoare vibrație de suflet, cu aceeași voce caldă și răsunătoare I. P. S. Sa a explicat pericopa despre vindecarea femeii ce suferea de curgerea sângelui.

Predicile I. P. S. Sale sânt, în vremurile grele de azi, un adevărat tonic pentru puterile sufletești ale credincioșilor din centrul Arhiepiscopiei.

Duminecă, 3 Noemvrie 1940, va predica părintele profesor T. Bodogae.

Nr. 267—1940 (63) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa I-a Jina II, protopopiatul Mercurea, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salarul dela stat.

2. Stola obișnuită în parohie.

Cererile de concurs, însoțite de încuviințarea de candidare dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc și de actele necesare, se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român Mercurea, în termenul fixat.

Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc într'o zi de Duminecă sau sârbătoare, în parohie, pentru a sluji, predica și cânta în biserică și pentru a fi cunoscuți de credincioși.

Oficiul protopopesc ortodox român Mercurea, în înțelegere cu consiliul parohial, Mercurea, 20 Octomvrie 1940.

Pr. Dumitru Ciuchendea
adm. protopopesc

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțesti din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

viața parohiei și să nu piardă din vedere dispozițiile canonice ale Bisericii cu privire la căsătoria și viața casnică a preotului și membrilor familiei sale.

Un preot nu se poate căsători ușuratic. La el nu e posibil divorțul urmat de recăsătorire. Și el are să-și prezinte viața familiară drept pildă de căsnicie creștină, întemeiată cu adevărat pe iubire statornică, care face pe fiecare soț să trăiască unul pentru celălalt, care face pe fiecare soț să fie razim unul pentru altul la vreme grea, care predică tuturor prin înalta moralitate și seriozitate ce o cimentează. Plăceri, avere, relații sociale cu largă ramificație, poate căuta prin căsătorie un laic, nu un preot.

Familia pentru preot trebuie să fie împărăția lui Dumnezeu aievea — în mic, un raiu plin de soare creștinesc, plin de lumină cerească într'un colțisor de sat. Pentru cei din afară: o cetate pe vârf de munte, pe care o văd toți și care să le grăiască tuturor, dându-le încredințare, că în asemenea cetăți se lucrează și se asigură mântuirea, fericirea. Cetatea de refugiu la ne-caz și pentru el, unde să afle o mână mângâitoare și întăritoare, când e lovit și nedreptățit din afară; și un al doilea altar, pe care își jertfește cu drag truda și alergarea, ca să-și reconforteze sufletul. Familia completează pe preot, dacă e întemeiată și condusă cu grijă, dacă în mijlocul ei petrece Hristos Iisus, Domnul, cu permanenta lui binecuvântare.

Un mijloc de pastorație la sate

Misiunea sfântă a preotului este îndreptarea vieții păstoriților pe drumul Evangheliei. Mijloacele, prin care se îndeplinește această misiune, formează vastul capitol al activității pastorale, — o activitate pe cât de grea, pe atât de ducătoare la scop, când se utilizează adevăratele mijloace de păstorie.

În primul rând preotul trebuie să se cunoască pe sine, atât în părțile bune cât și în defectele sale. Să promoveze calitățile printr'o viață virtuoasă, și să vindece defectele prin fapte de înaltă ținută morală.

În al doilea rând să-și cunoască exact credincioșii. Atunci va ști cum să lucreze, va ști să aline durerile, să vindece rănile sufletești, să încurajeze, să mustre părințește și să îndrepteze pe cei rătăciți.

Un bun mijloc de a cunoaște pe păstoriți, în manifestările vieții lor, este întocmirea fișelor familiare și individuale. De regulă este, că nu se prea întocmesc asemenea fișe, fie din comoditate, fie necunoscând acest mijloc eminent de pastorație.

Fișele familiare ale parohienilor dela sate se deosebesc, ca formă, de cele ale credincioșilor dela orașe. Aceste deosebiri se datoresc atât mediului în care trăiesc, cât și felului de trai. Ele cuprind rubrici pentru toate datele ce se pot afla în legă-

tură cu familia și membrii ei. Numele, data și locul nașterii, data botezului și a căsătoriei, felul căsătoriei, indicațiuni asupra stării culturale, religioase, morale, etc. sânt atâtea rubrici, din a căror completare îți poți face icoana generală asupra fiecărei familii.

Completarea fișei se poate face cu ocazia vizitelor pastorale, care trebuiesc îndeplinite, de cel puțin 4—5 ori pe an, fiecărui parohian.

Pentruca, cunoașterea lor să fie deplină și pentru toți, e bine ca, alături de fișa familiară să se întocmească pentru fiecare membru al familiei „fișa individuală”, indiferent de vârstă sau sex.

Dacă se întâmplă ca unul din membrii unei familii să moară, sau să se căsătorească, se va înscrie la observațiuni.

Un model, destul de potrivit de fișă individuală, ne dă, într'un cotidian M. Lungu. Il redăm:

Parohia Fișă parohială Nr.

1. Numele, pronumele
2. Locuința, strada
3. Data nașterii
4. Religia
5. Cultura { 1. Școli de stat
2. Autodidact
3. Religioasă
6. Ocupația { 1. Pregătirea profesională
2. Unde lucrează
7. Starea materială
8. Starea morală: trăirea creștinismului { Raporturile cu semenii
Timpul liber
Legăturile cu biserica

9. Cu ce poate contribui persoana la înmulțirea vieții creștine în parohie

10. Aportul persoanei pentru răspândirea creștinismului

Din astfel de fișă individuală (parohială) ne facem o icoană destul de clară asupra tuturor manifestărilor sufletești ale individului, păstorit de noi. Se poate vedea: cultura profană și religioasă, ocupația, starea materială, starea morală, viața dusă în societate, legăturile cu biserica, aportul individului la înmulțirea vieții creștine în parohie (trăirea în cadrul societății religioase din care face parte), aportul persoanei pentru răspândirea creștinismului (misionarism) etc.

Avute aceste cunoștințe despre fiecare păstorit în parte, vom putea să lucrăm ușor, pentru ajungerea scopului suprem.

Pr. Petru Comanță-Fântâna

Șovinistii maghiari, cari n'au învățat nimic din experiențele trecutului, își dau toată truda să sugrume mișcarea germanilor din Satu-Mare, — aflător astăzi earăș în mâinile stăpânirii dela Budapesta, — sperând să inoade activitatea aceasta anti-germană de firul care s'a rupt în anul 1918. Șovinistii, scrie un german din partea locului, nu vor izbuti însă în maghiarizarea prin forță a elementelor nemaghiare; ear mișcarea germană, la Satu-Mare, este atât de consolidată, încât nimic nu o mai poate zdruncina. Eată o mărturie, că domnia românească este superioară celei ungurești.